
SETKÁVÁNÍ

Ročník IX

říjen 2007

číslo

8

BRNĚNSKÝ EVANGELICKÝ MĚSÍČNÍK

úvodník

O vděčnosti

O Čechách se říká, že jsou poměrně ufnukaný národ, pořád by chtěli něco lépe nebo aspoň jinak. Když řeknu ve frontě před pokladnou nákupního střediska, kde stojíme s plnými nákupními koši: „to se nám před léty ani nesnilo, že budeme mít takový výběr zboží,“ dopadnou na mě pohledy kolemstojících jako na prostodouhou naivní spoluobčanku, která nic neví o životních starostech... Já je zas uvnitř v srdci lituji, že je jim všechno samozřejmostí a nedokážou se radovat z nezasloužené hojnosti všech potravin. Možná, že jim pocit opravdové vděčnosti pokazili už jejich rodiče zdvořilostním drilem: „musíš poděkovat,“ (což prý v dřívější době požadovali despotičtí otcové i za udělený výprask – vzpomeňte učitele ve filmu Obecná škola). Vděčnost souvisí se schopností dát se obdarovat. Ateistická výchova v mnohých lidech vytvořila přesvědčení, že na všechno máme nárok a můžeme toho dosáhnout vlastním úsilím. Teprve o něco později jsme prohlédli, že jisté věci a požitky jsou bez velkého úsilí jen pro vyvolené. Mohli jsme se s tím buď smířit, nebo zatrpknout a stále vyhledávat, oč jsme v porovnání s těmi „na výsluní“ v nevýhodě.

Anselm Grün své pojetí vděčnosti vyjádřil slovy: *Člověk, který se domnívá, že všechno si musí udělat sám a i dar si je třeba zasloužit patřičným výkonem, se jen stěží zmůže na vděčnost. Potřebuje si nejdřív osvojit postoj přijímajícího. Přijímání předpokládá postoj prázdnoty a otevřenosti. Ten, kdo si všechny své potřeby plní sám, nedokáže už nic přijmout od druhého. Do plné číše se už nedá dolévat. Jenže v takovém případě není člověk schopen přijmout zážitek lásky, který má pro něj připravený samotný Bůh. Z vděčnosti naopak pramení pocit radosti z nezaslouženého obdarování, a to je nejlepší motivace k vůli žít.*

Vděčný člověk hned ráno děkuje za to, že mu Bůh daroval nový den, že má kolem sebe svou rodinu nebo jiné lidi, kteří se o něj starají a pro které i on může něco příjemného udělat. (Někdy stačí jen vlídný pohled očí, když už ústa nemluví –J.S.)

Děkuje za východ slunce, za pěkné počasí, za dům, který se mu stal domovem.

Děkuje za chutný pokrm.

Děkuje za srdce schopné milovat.

Dokáže projevit vděčnost, protože je schopen přemýšlet o tom, co prožívá.

Uvědomuje si, že jeho bytí samo je darem. Všechno, co je, mu bylo dáno.

On sám není stvořitelem, nýbrž pouze tvorem vděčným za své stvoření: za to, že je, a nikoli není.

Vezmeme-li tedy vděčnost „za svou“, nebude brát konce výčet lidí (rodiče, sourozenci, učitelé, kolegové ze zaměstnání, ale i autoři knih), kteří nás pozitivně ovlivnili na cestě životem. Patří sem jistě i svědci víry, o nichž nám vypráví Bible. Prosme za naše faráře, aby jim bylo dáno svědčit o svém poznání tajemství Boha a jejich víra a vděčnost se stala pro nás „nakažlivou“.

Jana Slámová

prázdninový čas

Brno I

I když během letních měsíců klesá počet sborových akcí, o to víc se přidávají akce stavební. V červenci byla zahájena dlouho připravovaná oprava hřebenáčů na střeše Červeného kostela v hodnotě 1 milionu Kč, z toho čtvrt milionu nám přispěje Magistrát. Většina střech má jeden vodorovný hřeben a několik svislý, ale stavitelé našeho kostela hřebeny opravdu nešetřili. Zkuste se schválně někdy podívat od Bílého domu a odhadněte, kolik metrů mají hřebeny všech těch věžiček. Správné číslo zveřejníme v příštím čísle. Vzhledem k tomu, že jde o památku, museli jsme mít souhlas památkářů, kteří vyžadovali, aby hřebeny, které se dnes upevňují do olověných pásů, byly navíc podmazány maltou, aby se vytvořilo zdání starobylosti. Hezký nápad, ale těžko proveditelný, protože obě technologie nejde kombinovat. Bratři M. Ryšavý a S. Dvořák marně komisi přesvědčovali, že malta se brzy vydrolí a současný problém se zatékáním se bude opakovat. Nakonec pomohlo, když jsme se podívali na obdobné budovy v Brně. Téměř nikde už se malta na nových hřebenáčích nepoužívá, dokonce i na budově Památkového ústavu na náměstí Svobody mají hřebeny v olovu. Provedli jsme tedy fotodokumentaci a to rozhodlo. Můžeme provést opravu, jak jsme původně zamýšleli.

Nečekaný problém nastal také při výrobě nových oken pro kostelík v Rychmanově, na které nám město přispělo 100 tisíc Kč. Teprve po podpisu smlouvy se ukázalo, že tak úzká a klenutá okna nelze z plastu vyrobit. Dřevěná však byla o polovinu dražší. Město Rychmanov nám však navýšilo dotaci a tak jsou již okna ve výrobě a v říjnu se budou montovat.

Ale ne všechno udělají firmy. Sakristie Červeného kostela již řadu let volala po úklidu, zvláště když nyní funguje jako šatna pro účinkující při nešporech. Sešlo se nás asi deset, bylo potřeba dovést v kanystrech vodu a tři po léta zanedbané místnosti se podařilo zkulturnit. Díky všem, kteří se zapojili. Při podobné akci byla později umyta i okna v přízemí sborového domu.

Naplánovali jsme si ještě malování sborových kanceláří, což vyžadovalo stěhování nábytku, během něhož však kancelář stále fungovala. Sestry si vybraly nový koberec a změna v rozestavení stolů se dobře osvědčuje. Mezitím se podařilo natřít kovovou stěnu do dvorku, takže je naděje, že i tato prostora bude brzy hotová. V sále připevnil bratr Franců ke stropu vodorovnou lištu, která umožní pořádat zde malé výstavy, aniž by bylo třeba zatloukat do zdí skoby. A také sborová terasa v 1. patře je již zařízena nábytkem - je tu dřevěný stůl, k němuž se pohodlně vejde 16 lidí.

Jiří Gruber

Brno II

O nepostradatelnosti místností pokládaných za vedlejší se přesvědčil každý, kdo doma opravoval odpady a WC. Blahoslavův dům si takovou rekonstrukci prožil před víc jak třemi desítkami let – a než se kdo nadál, byla najednou z toalet v Blahoslavově domě nejdéle neopravovaná jeho část. Kdy jindy začít s rekonstrukcí než v létě? Od konce července platí, že vkročí-li kdo do Blahoslavova domu, octne se na staveništi. Důkladná přestavba trvá vždycky déle, než se člověku hodí, a v daném případě to platí zúplna a bez výjimek. Prázdniny skončily

náhle, až překotně, rekonstrukce záchodů v Blahoslavově domě se blíží ke konci jen velmi zvolna a namáhavě. Kdo chce, má ještě čas zvažovat, koho z církevních hodnostářů pozvat ke slavnostnímu otevření.

Členové kazatelské stanice v Tišnově jsou od této sborové stavební záležitosti sdostatek daleko, a přesto se jim nepodařilo vyplnit si prázdninový čas bezstarostným klidem. Začátkem léta se ukázalo, že nečekaně, ale zato rychle skončí možnost konat služby Boží v pěkných a příjemných prostorách, jejichž užívání před lety zprostředkoval bratr Pavel Just. Snadno jsme si tam zvykli, hledání nových prostor pro služby Boží je o to nesnadnější. Tišnovští však, povzbuzováni bratrem Justem, nejsou ani bázliví, ani nečinní. Možná, že než se podaří tyto řádky vytisknout, bude se kazatelská stanice v Tišnově shromažďovat už na novém (a dokonce opět i pěkném a přívětivém) místě.

Jaroslav Vítek

bylo

Velká rodina aneb pobyt na Blažkově

V srpnu jezdí náš sbor každoročně na týdenní rodinný pobyt na Blažkov. Dokud jsme neměli děti, vůbec nás nenapadlo tuto dovolenou podniknout. Teď už naši starší dceři bude pět a jeli jsme poprvé. Bránila jsem se podvědomě nebo možná i vědomě, protože když se řeklo Blažkov, tak se mi vybavilo místo tmavé, ponuré, zima, tak jak jsem ho znala z jarních či podzimních víkendových akcí. Jaká chyba!

Letos jsme vyrazili na kolech a při příjezdu k Blažkovu už na mě sluníčko volalo: „Hola, hola to koukáš, co?“. Koukala jsem a kochala se. Blažkov čistý, prozářený, a když se odpoledne začaly sjíždět ostatní rodiny, tak pohodový a radostný!!!

V tomto duchu proběhl celý týden. Vytvořilo se nádherné společenství. V zastoupení všech věkových kategorií od kojence až po důchodce nás byla přeplněná jídelna – prý kolem 70 lidíček.

Manželé Balášovi fašili vynikající dobroty a plnili naše břicha tak dobře, že jsem si přivezla 2 kg navíc...

Dopolední program byl vzdělávací. Jiří se nám snažil přiblížit pět malých proroků. Děti měly svůj program, který připravovala Věrka Popelářová a organizovali jej mládežníci. Vypadali všichni spokojeně. Program zakončili výrobou kokosových kuliček – chutnaly nám všem.

Další program byl volný. Jezdili jsme se koupat do lomu, vyrazili na výlet na Karasínskou rozhlednu a do okolí, zaměstnávali jsme ruce výrobou košíků, kabelek, navlékáním korálků... Nejdůležitější bylo ale sdílení, povídání, otevírání se jeden druhému.

Večerní program jsme samozřejmě taky měli. Sešli jsme se k debatě, jak otevřít sbor více dětem, jak více evangelizovat, sdíleli jsme se o zajímavých knihách, opékali buřty, zpívali a modlili se.

Pán Bůh nám moc požehnal. Společně jsme mohli prožít Večeři Páně, kdy děti dostaly požehnání od rodičů. Duch Boží vál jídelnou tak, že nám bylo opravdu nádherně.

Byla jsem tak naplněna po všech stránkách, že když jsem přijela domů, bylo mi smutno a prázdno. Letos v srpnu jsem našla velkou rodinu. Děkuji Bohu Otcí a vám, moji sourozenci. Moc se těším na další akce a práci u nás doma v našem sboru.

Katka Cahlíková

naše sbory

Slovenský církevní evangelický sbor a.v. v Hraběticích

Oficiální sborové razítko s tímto textem užíval bratr kurátor Ján Novák až do roku 2001. Pak už nová zaměstnankyně finančního úřadu v Hrušovanech nad Jevišovkou odmítla takto úředně označený dokument přijmout. „Vždyť taková církev snad ani neexistuje!“

Měla i neměla pravdu.

Církev v Hraběticích existuje. Vedle římskokatolické farnosti a malého společenství Bratrské jednoty baptistů (tzv. „veriaci“) také evangelíci, rozuměj - slovenští luteráni. Proto ono a.v. = vyznání augspurského. Razítko, které nám paní na úřadě uznala, má nápis: Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Hraběticích. To razítko se mělo správně používat již 53 let.

Vlastně je to jeden z nejmladších sborů naší církve. Po válce, v r. 1949, zde zakotvili Slováci - reemigranti po vpravdě strastiplné pouti z Maďarska, Rumunska či Bulharska, přes Slovensko a často i přes několikaletý pobyt v jihozápadních horách Čech. Nikde jim nebylo dáno být doma. S příchodem faráře Jána Palice v r. 1950 a v době ustavení samostatného sboru v r. 1954 bylo slovenských evangelíků v Podyjí přes 1000. Život po kolektivizaci a nadto na hraniční čáře vůbec nadějně nevypadal. Navíc mladší generace se buď odstěhovala zpět na Slovensko, nebo pominula tradici rodičů a přizpůsobila se okolí a době svým způsobem života, jazykem i postojem k náboženství. To vše k velikému smutku stárnoucí generace rodičů a prarodičů. Členů sboru rychle ubývalo. Když v r. 1967 nastoupil vikář Ján Oslík, uvádí kartotéka již jen 660 členů. Od r. 1975 byl sbor jen administrován, střídavě z Hustopečí, Silůvek, Miroslavi, později pak i z Brna, v krátkých obdobích i z jiných sborů. Naděje na znovuoobnovení slovenské svébytnosti se naskytla v letech 1987-1992, kdy sbor v Hraběticích měl naposledy slovenského kazatele, diakona Miroslava Volníka. Zázrak se však nekonal.

A tak administrace od českobratrských souvěrců trvá, laskavé pochopení vnějších rozdílů a zároveň veliké vnitřní vzájemné obohacení je samozřejmostí.

Když jsem před bezmála devíti lety administraci přebíral, ujistili mě, že „oni v neděli vydrží i ty českobratrské bohoslužby“. Nechtěl jsem, aby museli bohoslužby „vydržet“. Snažil jsem se proto naučit zpívanou část liturgie slovensky, podle Třanovského kancionálu, který se už na Slovensku dávno nepoužívá, ale na který jsou v Hraběticích zvyklí. Také požehnání je vždy zpívané, áronské, spolu se znamením kříže.

Přijímají moji službu vděčně a shovívavě. Jedna ze sester mi oznámila, že nezemře, dokud se vše řádně slovensky nenaučím, protože chce „mať riadny

pohreb". Slíbil jsem jí, že nenaučím. Oba vzájemný slib zatím plníme.

V Hraběticích nemáme bratra kurátora, ale „brata dozorce“ (již 24 let Jána Nováka z Jevišovky); neplatíme salár, ale „vybíráme církevní daň“, a při vánoční sbírce stále vyhlížíme bohoslovce nikoli z Prahy, ale z Bratislavy. Bojím se, bojím, že marně. Členové sboru zestárlí, a mladí se k církvi nehlásí. Po otevření hranic vyhlíželi hrabětičtí nějakou spolupráci s luterskými sbory v Rakousku, měla však jen jepičí život a do Rakous odešla jen další vlna mladé generace hledat nový, rozuměj bohatší, způsob života.

Bohoslužby konáme jednou za dva týdny, střídáme se s bratrem kurátorem. Prodali jsme modlitebnu, protože nebyly prostředky na údržbu, zůstala jen fara v Hraběticích. V Jevišovce se bohoslužby konají u Nováků doma. Místnost velikosti obývacího pokoje nám stačí.

V roce 2001 jsme si vymohli návštěvu tehdejšího biskupa Západného distriktu SECAV Ivana Osuského – to byla sláva! Sešlo se nás tehdy plných 27. Ubrusy na stole byly řádně naškrobené. Biskup při zdvořilostní návštěvě žádnou další spolupráci s mateřskou církví raději neslíbil. Při návštěvě br. synodního seniora Pavla Smetany nás bylo 11, současný synodní senior Joel Ruml letos na jaře během služby v Miroslavi vykonal alespoň povzbuzující návštěvu v rodině bratra kurátora Nováka, na jehož obětavé službě běh sboru závisí. Jasně tak dal opět najevo, že ČCE má o sestry a bratry z hrabětického sboru starost a péči, že je má za své, že se za ně modlí a nechce je svazovat tradicemi, které nejsou jejich vlastní.

Církev evanjelická a.v. v Hraběticích existuje. Je maličká podle počtu členů. Je však vši úcty hodná nenapodobitelnou historií svých členů. Své evangelické vyznání odnesli prarodiče z Liptova kamsi do Sedmihradska, když je vlast volala zpět, ihned všechno zanechali a šli. Nebylo však pro ně v domovině místo. Nakonec zakotvili ve vysídleném moravském pohraničí. Nebyli tu doma. Režim jim v krátké době pole vzal. Později jim je dokonce zadržoval hraničním zátarasem. Vlakem do práce s nimi jezdil voják s nabitým samopalem. A když nastala konečně občanská svoboda, oddělili jim politici Slovensko a oni zase bydlí v cizině. A ještě místo vlastního kazatele za nimi jezdí český bratr z reformované Miroslavi. Alespoň ten talár máme stejný. Řekli mi tehdy, že to vydrží. Věřím jim.

Ondřej Titěra, farář v Miroslavi, administrátor v Hraběticích

FARNÍ SBOR
ČESKOBRAŠTĚNSKÉ CÍRKVE EVANGELISTICKÉ
Šanovská 304, 671 69 HRABĚTICE
IČO: 736 31 655

čteme bibli

Veliké pobouření v Efezu (Sk 19)

Kvůli křesťanství došlo v maloasijském městě Efezu k velikému pobouření. Stál tu jeden ze sedmi divů antického světa: chrám bohyně Artemis. Byla to velkolepá budova se 128 sloupy, z nichž každý byl 19 m vysoký. – Křesťané v té době v Efezu neměli ani jediný chrám, ani modlitebnu. Apoštol Pavel si ke svému kázání musel pronajímat přednáškovou síň filozofa Tyranna. V té souvislosti jeden starý rukopis k v. 9 připojuje údaj, podle kterého zde sice mohl kázat, ale v nepříznivé denní době – až od 11 do 4 hodin, tedy v době siesty, kdy všichni odpočívali. A přece mělo jeho kázání účinek, který sahal až po hranice celé provincie a ve městě Efezu nyní způsobil veliké pozdvižení.

V Efezu odedávna kvetl průmysl, který vyráběl miniaturní napodobeniny chrámu Artemis. Její ctitelé, kteří sem ze všech stran putovali, si je kupovali jako amulety. Ty je měly chránit před neštěstím a přinášet úspěch. – Během dvou let Pavlovy misijní činnosti však poptávka po těchto amuletech nápadně klesá a veškeré obchody s náboženstvím se zhoršují. Velkopodnikatel Demetrius vidí budoucnost černě. Proto svolává všechny, kdo se na výrobě a prodeji amuletů podílejí, a obviňuje Pavla, že káže proti bohům, a tak snižuje proslulost i jejich bohyně. Tím ovšem současně ohrožuje prosperitu a zisky všech, kteří se na obchodování podílejí. Kde jde o pověry a peníze, tam se lidé rychle rozčilují a vzrušují. Jako to činí při svých (modlářských) bohoslužbách, tak i nyní začnou provolávat: „Veliká je efezská Artemis!“ Vykřikují sice náboženská hesla, ale ve skutečnosti jim jde o byznys. Vzrušení se rychle šíří a za chvíli se masy valí do divadla, kde pod širým nebem bylo místo pro téměř 25 tisíc lidí. Někomu se přitom podařilo do divadla přivléct dva Pavlovy pomocníky. Těm teď hrozí nebezpečí, že je rozvášněný dav bude lynčovat. – Proto se Pavel odhodlává, že se jich zastane. Avšak bratři ze sboru a vysocí úředníci provincie mu v tom zabrání. Pavel neměl o sebe strach, ale dal na radu těch, kdo věci viděli jinak a poměrům ve městě rozuměli lépe. Rozhodně se Pavel nechce za každou cenu angažovat a stát se martyrem. – Také místní Židé mají obavy, aby se bouře neobrátila proti nim, a vysílají do divadla svého zástupce, nějakého Alexandra. Ale dav ho vypískal dřív, než mohl říci jediné slovo. Běsnění a zmatek se zvyšují. Většina ani nevěděla, proč se tu sešli. Všichni se však přidávají a skandují: „Veliká je efezská Artemis!“ (Nepochybně chce Lukáš na tomto místě svým dramatickým líčením ukázat, co dokážou pohanské pověry, když se spojí se zájmy byznysu.) – Až vysokému úředníku státní správy se podaří rozčilený dav uklidnit. Diplomatically je upokojuje ujištěním, že sláva města a velikost jeho bohyně je nepochybnitelná. K pobouření není důvod. Je třeba zachovat klid a nejednat ukvapeně. Současně se však zastává křesťanů: ti své spoluobčany rozhodně neprovokují, Artemidin chrám nehanobí a bohyni netupí. Pokud má někdo důvod myslet si, že jeho zájmy jsou ohroženy, ať se obrátí na úřady, které jeho věc řádně posoudí. Poslední tajemníkův argument: varuje pobouřené před římskou správou, která nestrpí anarchistická srocení.

Lukáš může souhrnně zaznamenat: slovo Páně „roste a rozmáhá se“ (v. 20), a to

i v nepříznivých podmínkách. Je to slovo vzkříšeného a živého Pána, který je dokáže prosadit i proti přesile nepřátel. Pavel, jeho kazatel, sice všude naráží na překážky, avšak nejednou se také přesvědčuje o nemalé podpoře vlivných sympatizantů. (Lukáš při tom jistě myslí na příběhy Starého zákona o tom, jak si Hospodin i uprostřed pohanských říší dokázal použít pohanských vladařů a jejich zastáním ochránit své vyznavače, např. Josefa, Daniele, Ezdráše.)

Svým vyprávěním o velikém pobouření v Efezu chce Lukáš vyzdvihnout zvláště dvě věci: 1. Křesťanství všude znamená konec všech pohanských pověr, každého hrubého i rafinovaného modlářství. Nikde se křesťanství nestává spojencem obchodu s náboženstvím. Nevydělává na těch, kdo jsou ochotni i za peníze si opatřovat pocit bezpečí a jistoty.

2. Křesťanství není anarchistické hnutí, nikde neohrožuje dobré řády občanské spolutnosti. (Rozčilení není jeho program.)

Jiří Doležal

bude

Hudební nešpory v Červeném kostele 7. října v 19,30

Po prázdninové přestávce se opět vracíme k nedělnímu večernímu setkávání. Pod střechou Červeného kostela se vždy první neděli v měsíci scházejí členové snad všech brněnských evangelických sborů a další milovníci hudby, aby si společně poslechli jak kázání, tak dobrou hudbu, a ještě svou účastí finančně přispěli na dobrou věc.

Říjnové hudební nešpory mají na programu skladby Schuberta a Beethovena v provedení Graffova kvarteta. Biblické zamyšlení bylo svěřeno faráři Olze Tydlitátové a dobrovolné vstupné bude věnováno Arcidiecézní charitě v Praze.

Jak jistě víte, naše hudební nešpory připravují bratři a sestry ze sboru v Husovicích a Brně I.

Program Kavárničky v říjnu

- 3.10 Pel-mel (program vyplněný příspěvků účastníků)
- 10.10. Cestujeme s bratrem Janem Franců (vyprávění a promítání)
- 17.10. Hudební vystoupení studentů konzervatoře (zajišťuje L. Pospíšilová)
- 24.10. Zaměřeno na 28. říjen 1918
- 31.10. Vyprávění br. Jana Pokorného

Klub otevřených dveří

- 4. 10. Doktor v domě - rozhovor o rodičích a lékařích s MUDr. Miklánkovou
- 11. 10. Co to je být sama sebou - Marie Frydrychová
- 18. 10. Očím pro radost
- 25. 10. Kam chodí maminky pro mlíko - o duchovním růstu s D. Pavlíňákovou

partnerské sbory

Basilej

Koncem září přijedou do sboru v Brně I hosté z Basileje. Jedná se o sbor Francouzské reformované církve v německém kantonu Švýcarska. Jeho sídlo, velký sborový dům, je v centru města na Holbeinplatz č. 7. Nedělní bohoslužby mívají v kostele sv. Leonarda, který patří německým protestantům. Sbor má zatím dva faráře, v současné době je to br. Jean-Daniel Wohlfahrt a Jürg Scheibler. Sborová sestra má jen kratší úvazek, velkou část práce ve sboru zastávají dobrovolníci. Schází se děti, mládež, konfirmandi. Kurátorem je bratr Marc de Haller. Smíšený pěvecký sbor je vedený profesionální dirigentkou. Potud je to opravdu sbor podobný těm našim.

Když se však podíváme do seznamu širokých aktivit sboru, je to trochu jiné. Začneme-li od dětí - ty mají několikrát do roka vlastní dětské bohoslužby, také proto, aby se naučily v kostele chovat. Jezdí na výlety a na návštěvy jiných sborů, aby si uvědomily, že patří k celé široké rodině křesťanů, kteří nejsou vždycky stejní. Ve sboru pracuje skupinka žen, které se starají o postižené děti. Navštěvují ústav v nedalekém Etoy, chodí s dětmi na procházky, připravují pro ně dárky apod. Další skupina žen jezdí během prázdnin vypomáhat do ústavu pro dlouhodobě nemocné v Německu.

Sbor se zabývá také misijní prací v zahraničí. Pomáhají nejen finančními příspěvky, ale pořádají třeba týdenní akce, při nichž se dokonale seznamují se situací té které země, aby upozornily veřejnost na to, že ne celý svět žije v přepychu. Zvou mladé kazatele ke studiu ve Švýcarsku, členové sboru navštěvují Bangladěš, Mexiko, Kamerun a další země, které potřebují pomoc. Misijní práci se ve sboru věnuje zvláštní skupina známá jako GAM (Groupe d'Activités Missionnaires) a je to práce obdivuhodná. Časté jsou sborové celodenní výlety do malých sborů v okolí, rovněž konané zejména pro jejich oživení. Biblické hodiny konají občas spolu s místní katolickou farností, pak jsou i biblické a modlitební skupinky v rodinách, vždy ohlašované a publikované ve sborovém časopise INFO, který vychází 10x do roka (jeden výtisk přichází i k nám do sboru. Je ve francouzštině a je k dispozici v kanceláři.)

Osamělí členové sboru v Basileji mají možnost přicházet vždy ve středu do sborového domu na oběd. Kromě toho funguje tzv. Dobrá polévka, setkání, k němuž některá sestra dobrovolně uvaří něco malého, lidé si posedí, popovídají a jejich finanční příspěvek poslouží vždy na vybranou skupinu, jak oni říkají „ve čtvrtém světě“, což jsou ti potřební přímo v jejich městě, v jejich zemi. Členové sboru při mnoha příležitostech usedají ke společnému jídlu. Třeba před výročním sborovým shromážděním, které se vždy koná v sobotu, je večere s přípitkem. Štědrovečerní večeri ve sborovém domě navštěvují většinou osamělí členové sboru, ale i rodiny s dětmi. O Velikonocích dodržují noční bdění, zůstávají přes noc v kostele a neděli začínají společnou snídání. Také GAV - něco jako naše Jeronymova jednota - pořádá pro přispěvatele čas od času slavnostní oběd.

Podobně jako my pořádají v kostele koncerty, v posledním roce to jsou Hudební středy. A ještě: mládež jezdí v zimě i v létě do hor nejen za sportem, ale

Basilej

i k vzájemnému poznávání. K těmto pobytům bývali zváni i členové našeho sboru a mnozí toto pozvání v uplynulých letech přijali. Je toho hodně, v čem je sbor Francouzské reformované církve pro nás zajímavý. Vzájemně se navštěvujeme jednou za rok již od devadesátých let a postupně se poznáváme. Letos u nás budou basilejští ve dnech 28. - 30. září. Společně budeme slavit bohoslužby v neděli 30. září v 10 hodin v Červeném kostele, při nich bude kázat jejich kazatel. Lída Marková

Z evangelického sboru Vídeň-Simmering

Nová sborová sestra. Cornelia Stahl, která ve sboru působí od srpna 2007, předtím žila a pracovala v pražském německém evangelickém sboru.

Thomas Urban bude novým lektorem. Od 1. adventní neděle se do práce ve sboru zapojí lektor. Podle Řádu luterské církve tento úřad plyne z všeobecného kněžství věřících. „Je vždy obohacením života sboru, když vedle ordinovaných farářů působí ještě i lektor. Jejich služba sebou nese nové životní zkušenosti a otevírá nové úhly pohledu.“

Nový plot na faře. Kolem fary na Braunhubertstrasse konečně stojí plot. Chci poděkovat všem, kteří pomáhali uvést ten projekt v život.

Z Gemeinde Brief Nr.3 vybrala OT

Cantate Domino

Začátkem školního roku obvykle referujeme o prázdninovém soustředění smíšeného pěveckého sboru. Byla to zase naše milá Polička a zpívání v historickém kostelíku v Borové (v letech 1914-1918 sem často přicházel z Poličky Bohuslav Martinů, zde se u evangelického faráře V. Čecha seznamoval s tradicí protestantské písně). A nás zde opět potěšil bratr Lapáček svým kázáním - tentokrát o úloze zpěvu a hudby mezi božím lidem již v době starozákonní. Také jsme v borovském kostelíku slyšeli modlitbu hudebního veličána L. van Beethovena.

Ale něco je ve sboru Cantate Domino jinak a o tom se právě chci zmínit. Koncem června nás opustila výborná sopranistka, spolehlivá doprovodka a aktivní členka našeho kolektivu Dana Dobešová. Chybí nám samozřejmě její hlas, její naprostá spolehlivost, odpovědnost, zůstalo po ní prázdné místo také mezi varhaníky, protože Dana měla „svou neděli“ v Betlémském kostele na kůru. Hlavně nám ale chybí ona sama, její osobní přínos pro naše životy. Myslíme na ni s láskou a jsme vděční za to, že tu s námi byla.

Pro tento školní rok máme od našeho sbormistra vybrán krásný repertoár - duchovní skladby většinou ze 16. - 18. století, namátkou jmenuji Adama Michnu z Otradovic. Byli bychom rádi, kdybyste se k nám přidali i vy, kdo máte vztah k hudbě a rádi zpíváte. Zkoušky jsou každý pátek v 18.30 na faře sboru v Brně I na Opletalově ulici.

Lída Marková

lidé ve sboru

Brno I

1.9. Sabina Flajzarová	90 let
1.9. Jan Šabacký	10 let
4.9. Dobromila Kopřivová	85 let
5.9. Miroslav Kostelecký	60 let
10.9. Anna Meissnerová	60 let
11.9. Pavel Šmíd	40 let
15.9. Jindřiška Fleischerová	70 let
15.9. Adam Hladký	83 let
18.9. Josef Švanda	83 let
18.9. Ludmila Vacková	85 let
20.9. Alena Valentová	80 let
25.9. Alena Kostelníková	50 let
27.9. Věra Kubáčková	87 let
27.9. Jakub Ventruba	30 let
29.9. Dušan Marek	70 let
29.9. Ondřej Sedláček	20 let
29.9. Hana Šobáňová	20 let
2.10. Alžběta Vlašicová	85 let
3.10. Adéla Polášková	30 let
6.10. Naděžda Fuxová	30 let
10.10. Julie Štefflová	84 let
16.10. Jana Jedličková	40 let
19.10. Petr Masařík	40 let
20.10. Jiřina Setínská	85 let
22.10. Milada Hemerková	88 let
22.10. Marie Muchová	85 let
22.10. Petr Severa	20 let
26.10. Karla Holešínská	89 let
27.10. Adéla Lokajová	10 let

Pokřtěni byli:

22. 7. Jan Pospíšil, nar. 2006
26.8. Jan Brož, nar. 2006

Oddáni byli:

- 23.6. Jiří Lívanec
a Zuzana Zykmondová

Brno II

3.9. Jarmila Mauzerová	82 let
3.9. Vlasta Brodská	82 let
5.9. Bedřich Gottwald	87 let
5.9. Vladislav Trš	82 let
5.9. Ludmila Hančíková	84 let
9.9. Zoltán Urbančok	82 let
10.9. Jaromír Procházka	81 let
10.9. Kamil Boháč	79 let
11.9. Vlasta Zavřelová	86 let
17.9. Jaroslav Vašíček	88 let
18.9. Marie Kunderová	85 let
18.9. Věra Feilerová	83 let
20.9. Marie Klusáková	82 let
22.9. Marie Šomková	80 let
22.9. Věra Hrazdírová	78 let
23.9. Marta Pánková	84 let
23.9. Eva Prudká	77 let
24.9. Gizela Studnicová	79 let
26.9. Otmar Doležal	87 let
28.9. Věra Kudlová	80 let
29.9. Hana Berková	70 let
30.9. Marta Kleinová	86 let
2.10. Jan Šimsa	78 let
5.10. Miloslava Zvolská	85 let
5.10. Zdeňka Juránková	83 let
5.10. Dagmar Vlčková	80 let
7.10. Miluše Nováková	77 let
9.10. Věra Kořistová	79 let
10.10. Věra Ohnutová	78 let
12.10. Zdenka Králová	77 let
14.10. Alžběta Chalupníková	91 let
14.10. Marie Trlicová	91 let
15.10. Valerie Kaštánková	93 let
16.10. Jiří Pokorný	86 let
16.10. Helena Vašíčková	80 let
16.10. Albína Skutková	76 let
17.10. Drahuše Musiolová	87 let
17.10. Květoslava Průchová	80 let
19.10. Věra Bartušková	80 let
20.10. Pavla Koutná	78 let
21.10. Milada Veselá	83 let
23.10. Vlasta Pindejová	81 let
29.10. František Vraspír	87 let

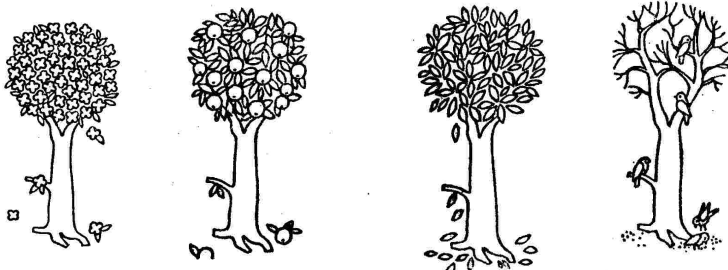
Rozloučili jsme se:

Brno I

- 13.6. Bohuslav Zabloudil z Vyškova, nar. 1924
- 21.6. Dana Dobešová, nar. 1938
- 23.6. Ludmila Burešová, nar. 1921
- 26.7. Věra Marcelliová, nar. 1929
- 29.7. Vítězslav Otřísal z Rychmanova, nar. 1930
- 1.8. Marta Sendlerová, nar. 1920
- 15.8. Květoslava Chalupníková, nar. 1940
- 10.9. Josef Růžička, nar. 1921

Brno II

- 13.7. Pavel Jasenský
- 17.7. Marta Loskotová
- 3.8. Elfrída Pollaková

Věrný Bože, tvé milosrdenství je bez konce,
dáváš nám vše, co k životu potřebujeme
a bereš mnohé, na čem lpíme.
Dej, abychom byli skryti ve tvé dobrotě,
přijímali od tebe, co poskytuješ
a budovali svůj život na tvé věrnosti. Amen

(KOLEKTA 16. NEDĚLE PO SV. TROJICI)

Potřebujete služby soukromé pečovatelky?

***Jestliže ano, podrobné informace získáte ústní
domluvou na telefonním čísle: 605 965 956 nebo
ve farní kanceláři sboru Brno I.***

služba bližnímu

Náš Domov v Myslibořicích

S názvem máme trochu potíž. Úředně se jmenujeme Diakonie ČCE, středisko Myslibořice, což je dlouhé do úst a ne moc hezké. Bývalý název Domov odpočinku ve stáří už neplatí, protože máme i jiné klienty než seniory (invalidní důchodce). Budeme tedy prostě Domov na zámku. S malým zet, protože my skutečně na zámku bydlíme i pracujeme.

Původ budovy sahá asi do 13. století, kdy tu ovšem stála jen malá tvrz. Během staletí se stavba měnila, prošla různými slohovými úpravami, z nichž vnější ozdoby – soška a park – spadají do baroka, jak nám neopomínají zdůrazňovat památkáři. Přesto se nám podařilo – od r. 1926, kdy budovu zakoupila tehdejší Diakonie s pomocí amerických krajanů, až po dnešek – provést mnohé úpravy, takže interiér je nyní naprosto moderní a vybavený vším pohodlím. V letech 1960 – 1991 patřil Domov Okresnímu ústavu sociálních služeb, od r. 1992 patří opět Diakonii, v jejímž duchu je veden.

Projděme se nejprve zámek a parkem, který jej obklopuje. Ve dvoupodlažní budově máme celkem 16 jednolůžkových nadstandardních pokojů s kuchyňskou linkou, koupelnou se sprchovým koutem a WC a 6 nadstandardních pokojů dvoulůžkových. Obvyčejných jednolůžkových pokojů je 10, dvoulůžkových 11, třílůžkových 10. Na oddělení Vážka pro klienty s Alzheimerovou chorobou je jeden pokoj jednolůžkový, 2 dvoulůžkové a 3 třílůžkové. Všechny pokoje jsou vybaveny vlastním umyvadlem s teplou a studenou vodou.

V půdní vestavbě jsme vybudovali 8 pokojů částečně pro zaměstnance, hlavně dobrovolníky, ale také pro hosty, kteří navštíví své blízké a chtějí přespat u nás, případně prostě pobýt ve společenství, na které se třeba pamatují z dřívějšíka, i když u nás už nikoho nemají.

Kromě pokojů je v Domově řada koupelen, WC a společenských místností. V každém patře jsou dvě jídelny, v přízemí jedna velká pro klienty, kteří jsou ještě dobře pohybliví. Z té vybíhá tzv. letní jídelna, v níž se pořádají různé společenské akce, například dva plesy, v lednu nejen pro obyvatele Domova, ale i pro

veřejnost, v únoru pro obyvatele maškarní ples.

V prvním patře je dvoupodlažní kaple s kůrem, kde se každé odpoledne mimo sobotu a neděli konají biblické hodiny či pobožnosti, v nichž se střídají jednak duchovní Domova (farářka třebíčského sboru, která tu má částečný úvazek, a pastorační pracovnice, jáhenka, která tu bydlí jako klientka a má rovněž částečný úvazek), jednak faráři ze sboru v Třebíči, současný i emeritní, dále farář CČSH a také ředitel Domova, který má teologické vzdělání. Jednou v týdnu se koná katolická mše. V neděli jsou bohoslužby v tomtéž střídání, bez CČSH a katolického kněze.

Za velký klad považujeme ekumenický charakter našich sejití. Účast je dobrovolná, přicházejí klienti všech vyznání, v poslední době i bez vyznání.

Kromě těchto sejití se konají i krátké pobožnosti na pokojích těch, kdo si už do kaple na delší dobu netroufají. Do většiny pokojů je také zaveden rozhlas, takže lze průběh shromáždění sledovat i takto (na což si sem tam někdo zahřeší). Dvakrát v měsíci se koná na kůru „kavárnička“.

Kolem zámku je velký park s tak zvanou „lagunou“ – něco mezi vodním tokem a nádrží – v níž je hojnost ryb. Uprostřed lesoparku vyvěrá pramen, který tryská podle lázeňského vzoru do malé nádržky, obklopené slušivým altánkem s lavičkami. Lavičky jsou rozesety po celém areálu parku. Někteří klienti si k prameni rádi přicházejí pro vodu k pití, protože je „přírodní“.

Naproti přes silničku vedoucí ke skleníkům a zahradnictví jsme nedávno zřídili malou zoologickou zahradu. Zatím tam máme berana, kozu domácí, maličké „zakrslé“ kozičky a muflona, kterého jsme dostali zraněného a teď se u nás léčí. I ostatní zvířata jsou darovaná. Na palouku v ohradě se pasou dvě kobylinky, které se na noc vrací do hospodářské budovy k ostatním hospodářským zvířatům. K hospodářství patří také dvě dílny, truhlářská a kovo, a vozový park s několika auty.

Od toho přejdeme k aktivitám, které nabízíme našim klientům. Jsou to krátké, půldenní výlety, jedenkrát v měsíci pro pohyblivé, jedenkrát v měsíci pro vozíčkáře. Jinak auta slouží i pro dopravu na sborové akce v Třebíči nebo v seniorátě. Využívají se ale také pro návštěvy klientů u zubního nebo očního lékaře, k nimž bychom těžko dostali předpis na sanitku. Jednou v roce se koná autobusový celodenní zájezd, o který však není velký zájem, hlavně ze zdravotních důvodů.

Po celý týden probíhá ergoterapie – léčba prací – ve dvou kroužcích. V jednom se provozuje hlavně pletení a háčkování, ve druhém velmi různorodá výroba váziček, hraček, zdobení květináčů, batikování a jiné techniky, skládání obrázků z papírových kuliček, kreslení na sklo apod. Před Vánocemi máme „jarmak“ na třebíčské faře, spolu ještě s jinými domovy, i pro obyvatele Třebíče, před Velikonocemi u nás i pro obyvatele Myslibořic.

Několikrát v roce pořádáme sportovní nebo vědomostní soutěže venku, s následujícím pohoštěním v letní jídelně. Dvakrát týdně máme společný tělocvik. V přízemí se nachází internetová kavárna, kterou nám zařídila EU prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti.

V Domově je také velká knihovna, téměř 5 000 svazků, některé jsou darované,

jiné dokupujeme. Klienti si přicházejí sami vybrat nebo se poradit s knihovnicí, méně pohyblivým se nosí četba na pokoj. V sobotu odpoledne čteme na pokračování beletrii. Oblíbená je každoměsíční oslava narozenin, na kterou přicházejí nejen ti, kteří se v tom kterém měsíci narodili. Při pěkném počasí se opékají venku buřty.

Několikrát v roce k nám přicházejí zazpívat a zarecitovat děti z místní školy nebo ze školy v Hrotovicích, před Vánocemi a Velikonocemi naše hudební skupina ze sboru v Třebíči s „prozpěvováním“, dvakrát v roce máme také slavnost Nedělní školy – v Domově se pravidelně schází skupinka dětí každou neděli ve školním roce.

Teď snad ještě něco o vlastní péči o našich zhruba 136 klientů. (Počet trochu kolísá, někdy je třeba přijmout někoho, kdo se dostal do vážných zdravotních nebo sociálních potíží, mimo pořadí, máme také tzv. odlehčovací službu, což znamená, že na kratší čas přijmeme někoho, o koho se stará rodina, ale potřebuje na nějakou dobu volno. Máme řadu pečovatelek, odborně vyškolených i laskavých (a to není vždycky snadné!), na ošetřovně jsou ve dne dvě zdravotní sestry, při noční službě jedna a jedna pečovatelka. Dvakrát v týdnu přichází praktický lékař, dvakrát v měsíci psychiatr a kožní lékař.

V rehabilitačním oddělení, velmi dobře vybaveném, slouží momentálně jen jedna pracovnice, která navíc nemá zkoušku pro práci s elektrickými přístroji. Tuto zkoušku lze dnes získat jen po dvouletém studiu, což není jednoduché. (Nevíte o někom, kdo by ji měl a chtěl k nám, třeba jen na čas, přijít? Ubytování je zajištěno.)

Samozřejmostí jsou také návštěvy našich hospitalizovaných klientů v nemocnici či v léčebně dlouhodobě nemocných, i když spojení s Třebíčí a Moravskými Budějovicemi je dost špatné.

V Domově máme i malé oddělení pro pacienty s Alzheimerovou chorobou. Pečovatelky, které slouží jen zde a mají náročnější vzdělání, se snaží přivést i tyto klienty aspoň trochu „do života“ - krátkou četbou, zpíváním, vycházkami do parku nebo posezením na terase, na které nám náš truhlář zbudoval pěknou besídku na ochranu před sluncem. Dále u nás pracují tři sociální pracovnice, obsluha prádelny, švadlena a samozřejmě kuchařky a servírky.

Velkou pomocí jsou pro nás mladí lidé, které nám zprostředkovává i za ně platí stravu, ubytování a kapesné Evropská dobrovolnická společnost, pobočka v Praze. Tento rok tu máme už čtvrtý turnus, jednoho chlapce a jednu dívku z Ukrajiny, druhý chlapec je z Maďarska. Pomáhají při ergoterapii, úklidu, ale také při jednodušší službě – pobyt s klienty v parku, pomoc při jídle apod. Dlužno říci, že dobrovolníci přispívají i k „oprašování jazyků“, alespoň na počátku svého pobytu. Pak už umějí docela slušně česky.

Dalo by se toho ještě napsat mnoho, ale i takhle je toho asi dost. Nejlépe je přijet a všechno vidět na vlastní oči. Myslibořice leží mezi Třebíčí a Moravskými Budějovicemi, s Brnem mají slušné autobusové spojení přes Ivančice a Hrotovice. Takže Vás srdečně zveme. (A kdybyste tak věděli o nějakém bohatém sponzorovi... Dalo by se ještě hodně udělat.)

Hana Najbrtová, pastorační pracovnice Domova v Myslibořicích

Změny v brněnském středisku Diakonie

Brněnská diakonie neprožila toto léto sdostatek prázdninově (natož pak nečinně). Na přelomu července a srpna došlo ke střídání na ředitelském místě, a taková změna představuje docela výrazný zásah do dění ve středisku, vyžaduje hodně úsilí od všech zúčastněných.

K 31. červenci ukončila svou činnost ve středisku jeho ředitelka Dagmar Vtípilová. Vedla středisko od r. 2005. Převzala tuto činnost po odchodu předchozí ředitelky, Elišky Soběslavské. Bylo to v době, kdy se činnost střediska dynamicky rozvíjela, vyžadovala tudíž mnoho odvahy i odpovědnosti, a sestra Vtípilová obojí od začátku do své práce naplno vkládala.

K 1. srpnu letos převzal místo ředitele brněnského střediska Jan Soběslavský. Připomeňme pro jistotu, že sice přišel z pražského ústředí Diakonie ČCE, kde pracoval jako samostatný referent a poradce v právních záležitostech, ale pochází z Brna (a ze sboru ČCE Brno I). Bratr Jan Soběslavský vystudoval evangelickou teologii v Praze a v Heidelbergu a práva v Brně. Má zkušenosti z práce v diakonii, zná jak Diakonii ČCE, tak sbory ČCE „zevnitř“.

Patří se upřímně mu přát, ať se mu práce ve středisku daří a ať ho těší, ať tam najde dobré spolupracovníky a spolupracovnice a může se opřít o jistotu Boží pomoci v dobrém díle.

O to více se však patří uzavřít tuto stručnou zprávu z letních dějů v brněnské diakonii upřímným poděkováním sestře Dagmar Vtípilové. Pracovala v brněnském středisku usilovně, pilně, s velkým nasazením. Jsem si jist (a věru nejen já sám), že tam netoliko neopomenula žádnou ze svých povinností, ale nadto věnovala středisku svůj čas a síly, a to s opravdovostí sobě vlastní. Tudíž jí v jejich stávajících i v budoucích činnostech přeju (a snad nejen já sám) vnitřní jistotu, že cokoli bylo vykonáno ve službě potřebným (to je význam slova „diakonie“), neztrácí se v minulosti, ani nepozbývá smyslu, ale zůstává uchováno pro budoucnost.

Jaroslav Vítek

Přehled o sociálních službách v Brně

Snad každý z nás se někdy ocitl v situaci, kdy potřeboval zjistit informace o různých službách v sociální oblasti – jak vybrat pečovatelskou službu, zajistit pobyt v domově důchodců, nebo zda existují v Brně poradny pro různé životní situace a zdravotní problémy. Všechny tyto informace je možné nyní najít na jednom místě – na internetové stránce www.domovypotrebnych.cz, kterou spravují Sociální nadační fond města Brna „Domovy potřebných“ a Centrum komunitního plánování. Místo zdlouhavého listování telefonním seznamem nebo obcházení úřadů si můžete vyhledat tuto stránku v počítači na internetu (starším lidem, kteří s počítačem zacházet neumějí, jistě rádi pomohou děti nebo vnoučata), kde je adresář všech městských i nestátních organizací, a spojit se přímo s konkrétní organizací. Najdete zde kontakty nejen na všechny domovy důchodců a pečovatelské služby v Brně (městské i charitativní), ale i na organizace zabývající se aktivitami pro volný čas dětí a mládeže, pedagogicko-psychologické poradny, centra pro krizové situace, poradny pro závislé na návykových látkách, poradny a sdružení pro osoby s různým zdravotním postižením atd. Tento adresář v tištěné podobě je možné získat v sídle Centra komunitního plánování na Staré radnici – Mečová 5.

Lydie Zukalová

z historie

Brno židovské – I. část

Pro tyto články jsem nejvíc čerpal ze dvou publikací od Jaroslava Klenovského, **Židovské památky Brna** (1995) a **Brno židovské** (2002). Třetí je od správce brněnského židovského hřbitova Petra Spunara s názvem **Židovský hřbitov v Brně-Židenicích**. Má 150 číslovaných výtisků a dostává ji darem ten, kdo finančně přispěje (1000 Kč) na opravy a údržbu židovského hřbitova. Je památkou na naše židovské spoluobčany, kterých za 2. světové války zahynulo rukama vyznavačů fašismu přibližně šest milionů, většinou v plynových komorách. Z Brna bylo transportováno do Terezína a do koncentračních táborů od roku 1941 do roku 1943 10.057 osob včetně 820 dětí z místa jejich soustředění ve škole na Merhautově ulici č. 37. Někteří Židé se zachránili včasným útekem do zahraničí, někteří si mysleli, že je zachrání křest, v některých případech šlo o skutečnou konverzi. Např. br. farář A. Venc v Židenicích, i přes přísný zákaz synodní rady ČCE, pokřtil několik Židů, ale vím jen o jediném, který se po válce z koncentračního tábora vrátil. Z odsunutých Židů z Brna zůstalo naživu v roce 1945 jen 670. Ovšem bez povšimnutí nelze nechat antisemitismus 50. let a ani rašící současný.

Nechci se zabývat historií brněnských Židů, jen nezbytnými náznaky a podobnostmi s životem evangelíků v době protireformace a tolerance. Někdy na tom byli lépe jedni, jindy zase druzí. Židé jsou našimi staršími bratry ve víře v Hospodina. Máme společnou Bibli – Starý zákon, rabíni nosili a někteří stále nosí stejný černý talár s tabulkami jako naši kazatelé. A to nejzajímavější je, že v době protireformace někteří evangelíci i čeští bratři, když byli nuceni patřit k římskokatolické církvi, raději konvertovali k židovství. Podobně tradovanou historií svého rodu nám vyprávěl také jeden známý režisér a herec.

Židé žili původně v dnešním centru města, hřbitov měli v prostoru Hlavního nádraží, kde je 5. a 6. nástupiště. Po bojovném kázání františkánského mnicha Jana Kapistrána vypověděl roku 1454 král Ladislav Pohrobek Židy z Brna. Rozptýlili se v okolních místech a městech. Až do vydání patentů Josefa II. museli nosit na oděvu zvláštní označení (stejně jako v době fašismu) a byli nuceni v té době přijmout německá příjmení, která jim zůstala dodnes. K emancipaci Židů došlo až po revolučních událostech roku 1848. K úplné rovnoprávnosti evangelíků a většinových katolíků došlo po vydání Protestantského patentu v r. 1861, do té doby platila různá omezení. Židé se mohli v těchto letech stěhovat do města, dříve museli židovští obchodníci na noc opouštět město. Soustřeďovali se většinou na Křenové ulici, kde koupili v roce 1774 starý hostinec **Nový svět** (Křenová 28), který byl asanován až v letech 1962-1963. Je asi náhodné, že právě v době začátků protireformace kardinál Ditrichštejn povolil protestantský hřbitov na Křenové ulici, ale jeho omezeními byl počín znehodnocen a po zákazu evangelíci vozili své mrtvé do okolních nekatolických obcí, pokud to ještě bylo možné. Židé pak postupně sídlili na již zmíněné Křenové, na Cejlu, Mlýnské, na Skořepce, Přízové; zde také zakládali své většinou prosperující podniky. Je zajímavé, že roku 1797 byl zaveden nový židovský daňový systém a vybírání daní bylo pronajato továrníkovi Leopoldu von Köffiller. Jeho zaměstnanci byli prvními členy německého tolerančního evangelického sboru v Brně a dá se říci, že byl jejich obhájcem i u císaře a mecenášem.

Jiří Novák

zaujalo nás

Modlitebna sloužila továrním dělníkům

Pro stavbu svatostánku německých protestantů musel žádat továrník Köffiller o výjimku samotného císaře Josefa II.

Tam, kde dnes návštěvníci Nové radnice parkují auta, aby mohli zadním vchodem vejít do budovy, stávala evangelická modlitebna. Ještě před jejím postavením se ale tamtéž proháněli ušlechtilí koně.

„Kdysi se na tom místě nacházela panská jízdárna, ale díky iniciativě továrníka Leopolda Köffillera došlo k jejímu přebudování na modlitebnu“, potvrdila historička Milena Flodrová.

Köffillerův otec Johann Michael pocházel z Korutan. Do Brna přišel koncem dvacátých let osmnáctého století a začal podnikat.

Zbohatl a stal se předsedou měšťanského kupeckého bratrstva. Jeho syn Johann Leopold nastoupil v otcových šlápějích a už tak značné jmění ještě podstatně rozšířil. Stal se majitelem textilní továrny, která začala nesmírně prosperovat.

„Köffiller potřeboval dobré dělníky a specialisty a rozhodl se, že je přivede z Německa. Byli to evangelíci augšpurského vyznání“, vysvětlila historička z Moravského zemského muzea Dana Olivová. Přivedení protestantských dělníků se neobešlo bez komplikací. Císař Josef II. sice v roce 1781 vydal toleranční patent, který po staletích tvrdé katolizace dovoloval jiné vyznání, ale v praxi nebylo snadné jeho požadavkům vyhovět. Nový sbor věřících musel například sestávat z minimálně stovky rodin.

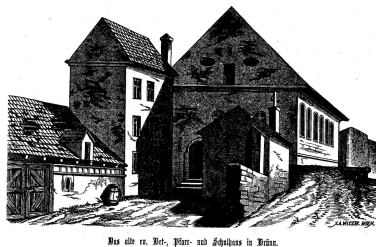
„Tolik rodin ale Köffiller neměl. Rozhodl se proto napsat přímo císaři a požádat jej o výjimku, a toto povolení skutečně obdržel“, potvrdila Dana Olivová. Podle informací, které jsou publikovány na internetových stránkách evangelického sboru, bylo dělníků i s dětmi pouze dvacet pět.

Panská jízdárna se jevila jako vhodné místo, a tak ji zedníci v roce 1783 přebudovali na modlitebnu. Podle přísného tolerančního patentu ale nesměla mít například věže ani zvony.

„I přes silná omezení svojí víry se evangelíci s katolíky snášeli velmi dobře. Od Bílé hory uplynulo mnoho času a v osmnáctém století už nedocházelo k nějakým excesům“, vysvětlila tehdejší situaci M. Flodrová.

Modlitebnu pak několik stovek protestantů využívalo až do roku 1867. Tehdy byl dostavěn takzvaný Červený kostel architektem Heinrichem von Ferstel.

Modlitebna byla zbořena na přelomu osmnáctého a devatenáctého století. Dobové fotografie, které ji ještě zachycují, jsou datovány kolem roku 1890. Po rozsáhlých stavebních úpravách ve třicátých letech minulého století tam pak bylo postaveno další křídlo Nové radnice.

Das alte ev. Sit., Pfarr- und Schulhaus in Brno.

David Bimka, Deník, 30.4.2007

ze sboru Brno-Husovice

Společná dovolená

Trávit dovolenou spolu s dalšími lidmi nebývá jednoduché. To, co si jedna rodina vyřídí a rozhodne mezi sebou, může narazit u ostatních, a je-li těch rodin devět nebo deset, jak tomu bylo v našem případě, je celkem logicky zaděláno na problémy a neshody.

Byl jsem sám překvapen (já, zastávce spontaneity), jak neorganizovaný program takhle nebezpečí dobře překlenul, což by, jsem si jist, program organizovaný nikdy nedokázal. Každý si vstával, kdy chtěl, jídlo taky připravoval, kdo chtěl, nikdo nikomu nevyčítal, že jde pozdě, nikdo nikoho k ničemu nenutil, každý si jel na vlastní odpovědnost, a přece jsme dokázali týden žít dohromady a tvořit společenství, společně vařit a jíst, i leccos podniknout. K žádným konfliktům nedošlo.

Ne že bychom nebyli lidé různí a neměli odlišné názory. Žít tam spolu měsíc nebo dva, určitě by časem něco probublalo. Ale rozhodující nejspíš bylo, že jsme chtěli společně prožít pěkný týden, a nikdo nikomu nevadit. Tolerance v praxi.

Když nad tím přemýšlím, jak to bylo možné a díky čemu se to podařilo, myslím, že takhle naplněná vůle nevadit má své kořeny jednak ve vzájemném respektu - tady nikdo nikoho nepomlouval a nikdo se nad nikým neošklíbal, a jednak v určitém přesahu společenství, který vyplývá ze společné víry, z vědomí účasti na společném díle, které není záležitostí jednoho týdne, ale je dlouhodobé, spíš před námi, a je nám vzácné - jsme rádi, že na něm můžeme participovat. Takle spontánní odpovědnost k budoucnosti se mi zdá rozhodující. Kde chybí, neshody těžko mohou nepropuknout. My chceme tohle a vy zas támhleto, a kdo mi vzal tohleto, a proč někteří tentononc...

A ještě jedna věc je pro příjemné společenství důležitá - inspirativní tahouni. Obří Setonův hrnec, v němž se připravoval pokrm pro čtyřicet lidí, se sice podobal spíš kráteru po pádu meteoritu a jídlo z něj se ani příliš nevyvedlo, zůstává však symbolem společného nadšení a vzepětí, které mezi námi na společné dovolené zavládlo. Někdo přijde, dá se do díla a nadchne ostatní...

Nikdy jsem si nemyslel, že boží království je něco jenom po smrti. Baví mě odkrývat, jak se vláda lásky prosazuje tady a teď.

Lovětín, 29. 7. - 5. 8. 2007

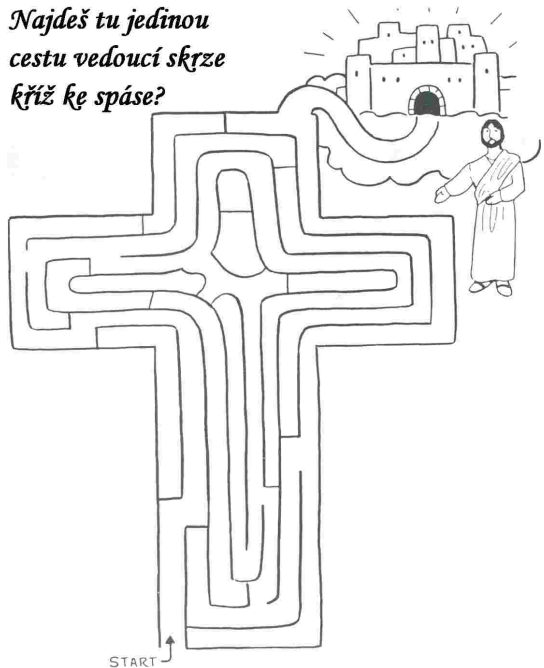
Štěpán Hájek

publikováno v Lidových novinách 28. 8. 2007

dětem

Milé děti,

Najdeš tu jedinou cestu vedoucí skrz kříž ke spáse?

jak jste si jistě všichni všimly, skončily prázdniny a začala zase škola. Mně se moc nechce volat: „Hurá škola!“ Sice už do ní nechodím, ale se školním rokem přichází spousta starostí a povinností, ale také radostí.

Pán Bůh nám určitě připravil zajímavé práce, činnosti a setkání. Třeba nás potřebuje nějaký spolužák, kamarád, nebo máte pomoci třeba panu učiteli. Nebo se naučit ztišit se a poslouchat. A co doma? Tam je vás potřeba! Máma s tátou se chtějí s vámi radovat a prožívat, co vám každý den přinese.

Přeji vám, ať Vás ten nový školní rok těší a vaše srdce je u Pána.

Já jsem se rozhodla letos slovy jedné písně: „To já, o Pane můj, půjdu když mě posíláš...“

Tak já jdu pracovat tam, kde mě Bůh chce, abych pomáhala v jeho díle lásky.

Katka

Rodinná neděle 4. 11. 2007

Mile rodiny, první neděle v listopadu začínáme novou éru rodinných nedělí. Sejdeme se po bohoslužbách, na faře ke společnému obědu, který objednáme, takže žádné vaření. Oběd na osobu bude stát kolem 50Kč.

Po obědě vás všechny zveme k odpolední plnému her a soutěžením. Družstva se budou sestavovat hlavně se členů rodin. To znamená čím víc tam bude rodinných příslušníků, tím máte větší šanci vyhrát hodnotné výhry! Adopce jsou povoleny. Celé odpoledne bude probíhat na faře na Opletalově a ukončení předpokládáme kolem 16 hodiny.

Prosíme abyste se přihlásili k účasti dopředu – kvůli objednávání obědů a taky organizaci her. Kdo nebude až do poslední chvíle vědět, zda může, ať nevěší hlavu – rezervní obědy budou!

Ještě prosíme ochotné dobrovolníky do kuchyně k výdeji jídla, umývání nádobí a taky na přípravu nějaké svačinky, ať se hlásí tamtéž.

Moc se těší Katka a Katka

Kontakt: Katka Cahlíková (katka.cahlikova@centrum.cz) nebo ve farní kanceláři.

ze staršovstva

Brno I

Záříjová schůze mohla s uspokojením vyslechnout, kolik úkolů bylo během prázdnin splněno nebo úspěšně pokračují: oprava střechy internátu, nátěr oken ve dvoře, úklid sakristie, reproduktory v ČK, montáž závěsných lišt v sále, malování kanceláří, stůl a lavice na terase, probíhající oprava střechy ČK atd.). Bratr farář referoval o přípravě ekumenických bohoslužeb, sestra farářka a bratr Matoulek o chystané návštěvě z Basileje. Staršovstvo vybralo písně, které budeme v jednotlivých obdobích církevního roku zpívat na začátku bohoslužeb. Byl schválen text informačního letáku o životě sboru, který bude doplněn barevnými fotografiemi. Staršovstvo vyslovilo souhlas se zařazením písně s kytarou a krátkého slova pro děti do bohoslužeb v ČK – bude však třeba najít ochotné kytaristy. Bratr farář předložil přehled hospodaření k 30.8., který byl bez připomínek vzat na vědomí. V říjnu (6.10.) je plánován výlet na kolech a v listopadu (4.11.) rodinná neděle se společným obědem. V říjnu začne nový ročník kurzů Alfa. Poslední neděle církevního roku (25.11.) je do sboru pozván kazat a přednášet bratr farář Štěpán Janča z Orlové.

Byla schválena havarijní oprava podlahy na staré faře na Pellicově a investice do klimatizace v obchodech na Joštově.

Jiří Gruber

Brno II

10. září ještě neskončil všem presbyterkám a presbyterům čas letních dovolených; tím bylo způsobeno, že se staršovstvo k první řádné schůzi po prázdninách sešlo v ne zcela úplném počtu. Hospodářské přehledy byly dokonale připraveny v písemné podobě, chyběl tentokrát osobní komentář nepřítomné sborové účetní. Stavební záležitosti ve stručnosti zmiňujeme na jiném místě, rovněž tak změny týkající se kazatelské stanice v Tišnově. Chvilí času bylo třeba věnovat jednání o personálních záležitostech kazatelů. Staršovstvo vyslovilo souhlas s návrhem na změnu Církevního zřízení obsahujícím ustanovení o pastoračních pracovnících (nebudou to často rovněž pastorační pracovníci?). Příprava aktivní účasti presbyterů na bohoslužebném dění v Blahoslavově domě i v kazatelských stanicích má pravidelné místo v jednání staršovstva, tak tomu bylo i tentokrát. Přesvědčili jsme se naneštěstí, že technická zařízení v Blahoslavově domě nejsou už nejnovější, a tudíž ani v nejlepším stavu; uprostřed schůze jsme na několik minut zůstali bez elektrického proudu a – věřte nevěřte – jednání ve tmě těžce vážlo.

Jaroslav Vítek

modlitba

Pane,
v úsvitu dne k tobě volám.
Pomoz mi modlit se a soustředit myšlenky,
sám to nedovedu.
Kolem mne je tma, ale u tebe je světlo,
tíží mě samota, ale ty mne neopouštíš.
Bojím se, ale u tebe je pomoc,
jsem plný neklidu, ale u tebe je mír.
Mám v sobě hořkost, ale ty máš trpělivost,
nechápu tvé cesty, ale mou cestu ty znáš.
Bože na nebesích,
tobě chvála a dík za klidnou noc,
chvála a dík za nový den.
Tobě buď chvála a dík za všechna tvá dobrodíní
v celém mém životě.
Mnoho dobrého jsi mi prokázal,
pomoz mi přijmout z tvé ruky i to, co je těžké.
Nebude to víc, než unesu.
Tvým dětem slouží všechno k dobrému.
Pane Ježíši Kriste, byl jsi chudý,
ubohý, vězněný a opuštěný jako já.
Znáš všechnu bídu člověka.
Zůstáváš se mnou, když už nikdo nezůstal.
Nezapomínáš na mě a hledáš mne.
Chceš se mi dát poznat,
abych se navrátil k tobě.

Dietrich Bonhoeffer (1906-1945)

obrázek na obálce: Jindra Hubková, *Obrázky z bible*, ČBS 1998

Setkávání – brněnský evangelický měsíčník. Ročník VIII. Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Jaroslav Vítek. Spolupracovali: Marek Baláš, Věra Dadáková, Hana Dvořáková, Jan Franců, Ladislav Hájek, Marie Melicharová, Ludmila Marková, Ctirad Novák, Jana Slámová, Blahoslav Šimek a další. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Vychází 10× ročně. Doporučená cena jednotlivého čísla 10 Kč.

Adresa sboru ČCE Brno I: Opletalova 6, 602 00 Brno, tel. 542 211 453,
email: ccebrno1@atlas.cz, <http://brno1.evangnet.cz>

Adresa sboru ČCE Brno II: Lidická 79, 602 00 Brno, tel. 541 212 469,
email: evsboii@iol.cz, <http://brno-ii.evangnet.cz>
